

Értesítési kötelezettség az orosz–ukrán háború miatt elrendelt szankciók alól mentesített kiviteleknél

I. Általános szabályok

Az orosz–ukrán háború miatt elrendelt kiviteli szankciók a **tilalmak mellett**

- **engedélykötelezettséget**, valamint
- **mentességi szabályokat**

tartalmaznak.

Az engedélyekhez, és a mentességi jogcímekhez **TARIC-igazoláskódok** tartoznak, amelyeket a vám-árnyilatkozatokon szerepeltetni kell. **A kódok jogszerű használatához** valamilyen **igazolásra** (pl. szerződés, műszaki leírás, tevékenységi / működési engedély, cégbejegyzés) **vagy engedélyre van szükség, amit a vámkezelés mellékleteként kell csatolni.** Ezen felül az engedély alapján vagy a szankciók alól mentesítéssel megvalósuló kiviteleknél néhány esetben a szankciós rendelet **értesítési kötelezettséget** is előír. A 833/2014/EU tanácsi rendelet (EU rendelet) az **Oroszországba**, a 765/2006/EK tanácsi rendelet (EK rendelet) az **Belaruszba** történő kivitelekre vonatkozó ilyen értesítési szabályokat határozza meg.

Az Oroszországba és Belaruszba exportáló hazai gazdálkodóknak (exportőröknek) az előírt **értesítést a Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH) Kereskedelmi, Haditechnikai, Exportellenőrzési és Nemesfémhitelesítési Főosztály Exportellenőrzési Osztályának** (mint illetékes hatóságnak) kell megküldenie, amely hatóság elérhetősége a következő:

- telefonon: +36-1-458-5577; +36-1-458-5879
- e-mailben: exportcontrol@bfkh.gov.hu

II. A kiviteli tilalom alóli mentességgel Oroszországba szállított árukra vonatkozó értesítési kötelezettség

A kiviteli értesítési kötelezettség az **alábbi esetekben** merül fel:

- a **kettős felhasználású termékek** Oroszországba történő, kizárólag engedély birtokában, de a szankciók alóli mentesítéssel megvalósuló kivitele esetén¹.
- az **EU rendelet VII. mellékletében** szereplő áruk és technológiák Oroszországba történő, a szankciók alóli mentesítéssel megvalósuló kivitele esetén².

1., A Magyarországon letelepedett exportőrnek a **kettős felhasználású termékek engedéllyel**, de a tilalom alól **mentesítve** Oroszországba történő kivitele esetén az alábbiak szerint kell eljárnia.

---

¹ EU rendelet 2. cikk (3) bekezdés utolsó albekezdése.

² EU rendelet 2a. cikk (3) bekezdés utolsó albekezdése.

- **be kell nyújtania** a kettős felhasználású termékek kiviteléhez a lakóhelye vagy letelepedési helye szerint illetékes tagállam hatósága által kiállított **kiviteli engedélyt**, amely csak Egyedi Exportengedély lehet.
- a vám-árunyilatkozaton **szerepeltetnie kell**, hogy a **termékeket az engedély számának feltüntetése mellett mely mentességi rendelkezés (jogcím) alapján exportálja**. Mentésítéssel, de engedély alapján is csak humanitárius, egészségügyi és környezetvédelmi, illetve orvosi vagy gyógyszerészeti célból exportálhatók kettős felhasználású termékek³.
- a **vám-árunyilatkozaton** szerepeltetnie kell az Egyedi Exportengedély alkalmazását biztosító **X060** és a tilalom alóli mentességet azonosító **Y987 igazoláskódot**.
- a **kivitel időpontja előtt legalább 10 nappal értesítenie kell** a lakóhelye vagy a letelepedési helye szerint **illetékes tagállami hatóságot (BFKH)** az első szállításról,
- az első szállításhoz kapcsolódó kiviteli értesítés BFKH felé történő teljesítését igazolni kell a kiviteli eljárás során.

Kiemelendő, hogy a **tilalom alóli mentessége esetén** is meg kell felelni a **kettős felhasználású termékekre** vonatkozó 2021/821/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott **engedélyezési követelményeknek**. Azaz a szankciók hatálya alá tartozó **kettős felhasználású termékek** mentesítés esetén is **csak külön engedéllyel vihetők ki**.

2., A Magyarországon letelepedett exportőrnek az **EU rendelet VII. mellékletében szereplő áruk és technológiák – szankciók alóli mentesítéssel – Oroszországba történő kivitele** esetén az alábbiak szerint kell eljárnia.

- a vám-árunyilatkozaton **szerepeltetnie kell**, hogy a **termékeket mely mentességi rendelkezés (jogcím) alapján exportálja**. Mentésítéssel csak humanitárius, egészségügyi és környezetvédelmi, illetve orvosi vagy gyógyszerészeti célból exportálhatók az EU rendelet VII. mellékletében szereplő termékek
- be kell nyújtani a mentesítési jogcímet megalapozó dokumentumot
- **vám-árunyilatkozaton** szerepeltetnie kell a tilalom alóli mentességet azonosító **Y987 igazoláskódot**.
- **értesítenie kell** a lakóhelye vagy a letelepedési helye szerint **illetékes hatóságot** a mentesség első alkalmazásáról
- az első szállításhoz kapcsolódó kiviteli értesítés BFKH felé történő teljesítését igazolni kell a kiviteli eljárás során.

Mindkét termék kategória esetében általános szabály, hogy eltérő partner, eltérő szállítási cím, eltérő termék esetén **új bejelentést kell tenni**. Az értesítés **mintáját az EU rendelet IX. melléklete** tartalmazza.

---

³EU-rendelet 2. cikk (3) bekezdése a)-b) pontjai.

III. A kiviteli tilalom alóli mentességgel Belaruszba szállított árukra vonatkozó értesítési kötelezettség

A kiviteli értesítési kötelezettség az alábbi esetekben merül fel:

- a **kettős felhasználású termékek** Belaruszba történő, kizárólag engedély birtokában, de a szankciók alóli mentesítéssel megvalósuló kivitele esetén⁴.
- az **EK rendelet Va. mellékletében** szereplő áruk és technológiák Belaruszba történő, a szankciók alóli mentesítéssel megvalósuló kivitele esetén⁵.
- az **EK rendelet XIV. mellékletében** szereplő gépek Belaruszba történő, a szankciók alóli mentesítéssel megvalósuló kivitele esetén⁶.

1., A Magyarországon letelepedett exportőrnek a **kettős felhasználású termékek engedéllyel**, de a tilalom alól **mentesítve** Belaruszba történő kivitele esetén az alábbiak szerint kell eljárnia.

- **be kell nyújtania** a kettős felhasználású termékek kiviteléhez a lakóhelye vagy letelepedési helye szerint illetékes tagállam hatósága által kiállított **kiviteli engedélyt**, amely **csak Egyedi Exportengedély** lehet.
- a vám-árnyilatkozaton **szerepeltetnie kell**, hogy a **termékeket az engedély számának feltüntetésével mellett mely mentességi rendelkezés (jogcím) alapján exportálja**. Mentésítéssel, de engedély alapján csak humanitárius, egészségügyi és környezetvédelmi, illetve orvosi vagy gyógyszerészeti célból exportálhatók kettős felhasználású termékek⁷.
- a **vám-árnyilatkozaton** szerepeltetnie kell az Egyedi Exportengedély alkalmazását biztosító **X060** és a tilalom alóli mentességet azonosító **Y802 igazoláskódot**.
- a **kivitel időpontja előtt legalább 10 nappal értesítenie kell** a lakóhelye vagy a letelepedési helye szerint **illetékes tagállami hatóságot (BFKH)** az első szállításról,
- az első szállításhoz kapcsolódó kiviteli értesítés BFKH felé történő teljesítését igazolni kell a kiviteli eljárás során

Kiemelendő, hogy a **tilalom alóli mentessége** esetén is meg kell felelni a **kettős felhasználású termékek**re irányadó 2021/821/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott **engedélyezési követelményeknek**. Azaz a szankciók hatálya alá tartozó **kettős felhasználású termékek** mentesítés esetén is **csak külön engedéllyel vihetők ki**.

2., A Magyarországon letelepedett exportőrnek az **EK rendelet Va. mellékletében szereplő áruk és technológiák – szankciók alóli mentesítéssel – Belaruszba történő kivitele** esetén az alábbiak szerint kell eljárnia.

---

⁴EK rendelet 1e. cikk (3) bekezdés utolsó albekezdés.

⁵EK rendelet 1f. cikk (3) bekezdés utolsó albekezdés.

⁶EK rendelet 1s. cikk (4) és (4a) bekezdés.

⁷EK rendelet 1e. cikk (3) bekezdése a)-b) pontjai.

- a vám-árnyilatkozaton **szerepeltetnie kell**, hogy a **termékeket mely mentességi rendelkezés (jogcím) alapján exportálja**. Mentésítéssel csak humanitárius, egészségügyi és környezetvédelmi, illetve orvosi vagy gyógyszerészeti célból exportálhatók az EK rendelet Va. mellékletében szereplő termékek.
- be kell nyújtania a mentesítési jogcímet megalapozó dokumentumot.
- **vám-árnyilatkozaton** szerepeltetnie kell a tilalom alóli mentességet azonosító **Y802 igazoláskódot**.
- **értesítenie kell** a lakóhelye vagy a letelepedési helye szerint **illetékes hatóságot** a mentesség első alkalmazásáról.
- az első szállításhoz kapcsolódó kiviteli értesítés BFKH felé történő teljesítését igazolni kell a kiviteli eljárás során.

3., Az exportőrnek az **EK rendelet XIV. mellékletében szereplő gépek – szankciók alóli mentesítéssel – Belaruszba történő kivitele** esetén az alábbiak szerint kell eljárnia.

- a vám-árnyilatkozaton **szerepeltetnie kell**, hogy a **termékeket mely mentességi rendelkezés (jogcím) alapján exportálja**. Mentésítéssel csak humanitárius, egészségügyi és környezetvédelmi, orvosi vagy gyógyszerészeti, valamint hírközlési, szoftverfrissítési, kommunikációs célra exportálhatók az EK rendelet XIV. mellékletében szereplő termékek⁸.
- be kell nyújtania a mentesítési jogcímet megalapozó dokumentumot.
- **vám-árnyilatkozaton** szerepeltetnie kell a tilalom alóli mentességet azonosító **Y811 igazoláskódot**.
- a **kivitel időpontja után 30 napon belül értesítenie kell** a lakóhelye vagy a letelepedési helye szerint **illetékes tagállami hatóságot** az első szállításról.
- az első szállításhoz kapcsolódó kiviteli értesítés BFKH felé történő teljesítését igazolni kell a kiviteli eljárás során. .

Mindhárom termék kategória esetében általános szabály, hogy eltérő partner, eltérő szállítási cím, eltérő termék esetén **új bejelentést kell tenni**. Az **értesítés mintáját az EK rendelet Vc. melléklete** tartalmazza.

IV. Hasznos információk

Az EU rendeletben és az EK rendeletben előírt kiviteli értesítési kötelezettség továbbra is érvényben van, azt teljesíteni kell. Ha egy kötelezett gazdálkodó 2024. évben nem adott értesítést, de volt a fent részletezettek szerint bejelentett kivitele, akkor azt a BFKH-nál utólag is teljesíteni kell. A kiviteli értesítések teljesítéséhez javasolt felvenni a kapcsolatot a BFKH-val a fenti elérhetőségeken.

---

⁸EK rendelet 1s. cikk (2) bekezdése a)-e) pontjai.

A NAV vámszervei ellenőrizhetik a II. és III. fejezet 1-2. pontjaiban meghatározott **kiviteli értesítések teljesítését**. Ezért kérjük, hogy a kiviteli értesítések teljesítését igazoló dokumentáció álljon rendelkezésre a kiviteli vámeljáráások során.

A NAV honlapján 2023. március 10-én és a NAV OPENKKK portálon (<https://openkkk.nav.gov.hu/>) 2023. szeptember 13-án, illetve 2023. szeptember 26-án a tárgyban kiadott tájékoztatásokat nem kell alkalmazni, helyükbe jelen közlemény lép.

Budapest, 2025. április 4.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal